Waterschap Rijn en IJssel

VOORSTEL

Onderwerp:	Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2031
Aandachtsveldhouder:	F. Wissing-Kunst
Informatie bij:	Basistaakmanager Bedrijfsvoering
Zaaknummer	392868
Openbaarheid:	Openbaar
Bijlage(n):	1. Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2031 2. Belastingtarieven 2027 3. Te betalen bedragen per gezin/bedrijf 2027

Advies Commissie Financiën en Bestuurlijke Zaken:
De commissie heeft het voorstel op 15 oktober jl. besproken. De commissie geeft complimenten voor het document en de ambtelijke organisatie. De commissie constateert dat 2027 een overgangsjaar is en tevens het laatste jaar van het vigerende WBP. Diverse vragen zijn adequaat beantwoord door de aanwezige heemraden o.a. over DFB, investeringsvolumes, schuldquote, samenwerking met gemeenten. Een aantal vragen wordt schriftelijk beantwoord:

- blz. 25 laatste alinea: de fasering van middelen en capaciteit over 2027-2028 roept vragen op. Waarom is hiervoor gekozen en wat zijn de gevolgen voor de activiteiten gebaseerd op monitoring?
- blz. 16: gedragscode soortenbescherming: wat zien we hiervan terug in de projecten?
- blz. 51 paragraaf assetmanagement: paragraaf 9.3.2.: waarom is er geen groot onderhoud opgenomen voor watersysteem?

De commissie adviseert de begroting als bespreekstuk te agenderen voor het algemeen bestuur.

Reactie college van dijkgraaf en heemraden:
De vragen worden schriftelijk beantwoord. Het voorstel wordt als bespreekstuk geagendeerd voor de vergadering van het algemeen bestuur van 3 november a.s.

Advies

1. De Begroting 2027 vast te stellen.
2. In te stemmen met de voorgestelde tarieven 2027 in de Begroting 2027.
3. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2028-2031.

Inleiding

Een begroting is een momentopname. De Begroting 2027 is, net als de Perspectievennota 2027-2031 (PPN), opgesteld in een periode waarin maatschappelijke ontwikkelingen en economische onzekerheden van invloed zijn op onze organisatie.
De prijzen van grondstoffen en energie blijven volatiel en de krapte op de arbeidsmarkt blijft een uitdaging. Dit kan gevolgen hebben voor de uitvoering van onze opgaven en voor onze financiële positie.
De Begroting 2027 volgt op de door het algemeen bestuur op 30 juni 2026 vastgestelde Perspectievennota 2027-2031. In deze nota zijn de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor 2027 en de vier daaropvolgende jaren vastgesteld.

Bij het opstellen van de begroting en meerjarenraming zijn de uitgangspunten uit het Waterbeheerprogramma 2022-2027 en de PPN financieel vertaald. Daarnaast zijn de meest actuele economische inzichten, wettelijke ontwikkelingen, bestuurlijke keuzes en afgesloten contracten verwerkt. Hierdoor wijken bepaalde lasten af van de verwachtingen die eerder in de PPN zijn opgenomen.
Met deze begroting stelt het algemeen bestuur de budgetten en investeringsvolumes voor 2027 vast. In de meerjarenraming wordt inzicht gegeven in de verwachte financiële ontwikkeling van het waterschap en de mate waarin deze aansluit bij de ambities en opgaven uit het Waterbeheerprogramma 2022-2027.

Volgens de opzet van het Waterbeheerprogramma 2022-2027 worden de maatschappelijke en wettelijke taken van het waterschap gepresenteerd aan de hand van verschillende thema's. Voor vergelijking met andere waterschappen worden de financiële gegevens daarnaast geconsolideerd en weergegeven naar taken en programma's.

Eerder genomen besluiten

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 30 juni 2026 de Perspectievennota 2027-2031 vastgesteld.

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 21 december 2021 het Waterbeheerprogramma 2022-2027 vastgesteld.

Onderbouwing

1.1 De exploitatie in de Begroting 2027 is een uitwerking van de kaders van de Perspectievennota 2027-2031 en het Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP).

Na de vaststelling van de Perspectievennota 2027-2031 (PPN) en de tweede bestuursrapportage 2026 is de Begroting 2027 geactualiseerd en doorgerekend.
De financiële gevolgen hiervan zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

bedragen in € 1.000

Taak	Dekkings-middelen	Exploitatie lasten	Operationeel resultaat	Dividend	Resultaat voor bestemmen	Inzet BR DFB BR Huisvest.	Resultaat na inzet BR	Bestemmen reserve DFB	Bestemmen vrije reserve	Resultaat na bestemmen
Watersysteembeheer	85.924	88.367	-2.443	2.000	-443	961	518	518	0	0
Zuiveringsbeheer	70.758	73.067	-2.309	2.540	231	961	1.192	1.192	0	0
Totaal	**156.682**	**161.435**	**-4.752**	**4.540**	**-212**	**1.922**	**1.710**	**1.710**	**0**	**0**

Voor 2027 verwacht het waterschap vóór de inzet van reserves een negatief resultaat van € 0,212 mln. Om dit tekort op te vangen, zetten we bestemmingsreserves in. Deze reserves zijn in eerdere jaren opgebouwd voor specifieke doelen. De bestemmingsreserve Huisvesting gebruiken we voor de kosten van de aanpassingen aan het kantoor. De bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid (DFB) zetten we in voor extra kosten die voortkomen uit maatregelen om de schuldpositie te verlagen, zoals de afschrijvingen door de invoering van het componentenstelsel, en voor nieuw beleid.

Door de verwachte stijging van de belastinginkomsten, het dividend van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) en de inzet van bestemmingsreserves verwachten we voor onze waterschapstaken uiteindelijk een positief resultaat.
Volgens het besluit van het algemeen bestuur van 4 juli 2017 voegen we positieve resultaten toe aan de bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid (DFB). Bij een negatief resultaat vullen we het tekort aan uit de vrije reserves.
De bestemmingsreserve DFB gebruiken we om de schuldpositie verder af te bouwen en ruimte te bieden voor nieuwe ontwikkelingen.

Wijzigingen ten opzichte van de Perspectievennota
De kapitaallasten nemen toe doordat het investeringsvolume in 2026 hoger lijkt uit te komen dan eerder geraamd.

Per saldo blijven de personeelslasten gelijk aan de PPN. Er is een stijging door het versnellen van het *Dynamisch peilbeheer*, formatie uit het concept-Waterbeheerprogramma 2028-2033 wordt naar voren gehaald. Daarentegen wordt een post naar de overige lasten verschoven.

Binnen de overige lasten doen zich zowel meevallers als tegenvallers voor. Per saldo leidt dit tot een stijging van de lasten. Een deel hiervan wordt veroorzaakt door de verschuiving tussen de personeelslasten en overige lasten.
Voor de uitvoering van de *Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer* (Wmebv) en het daarbij behorende postproces is aanvullend budget nodig.
We reserveren middelen voor werkzaamheden op het gebied van heffingstechnologie en voor de uitvoering van taken rondom afzonderlijke lozers, die voortaan binnen de eigen organisatie worden uitgevoerd.
De projecten *Grondig Gelderland*, het DAW-project (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer) en *EDDGI Bodem* kennen een latere start dan eerder voorzien. Hierdoor verschuiven een deel van de uitgaven en de bijbehorende subsidieopbrengsten van 2026 naar 2027.
Als gevolg van de aanhoudende droogte in de afgelopen jaren wordt meer water ingelaten vanuit het Twentekanaal. Hiervoor is, in navolging van 2026, aanvullend budget opgenomen. De waterinlaat is een wettelijke taak van het waterschap en maakt onderdeel uit van de afspraken die hierover zijn gemaakt tussen provincie, Rijkswaterstaat en de waterschappen.

Tegenover deze lastenstijgingen verwachten we ook een voordeel op de elektriciteitskosten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere energiebelasting en een lagere prijs per kilowattuur.

De belastingeenheden zijn geactualiseerd. Hierbij is gebruikgemaakt van de meest recente gegevens uit de eigen organisatie en de prognoses van GBLT.
De belastingopbrengsten vallen naar verwachting licht hoger uit dan voorzien in de PPN. Dit komt vooral door een toename van het aantal vervuilingseenheden.

1.2 Het investeringsvolume 2027 is de actualisatie van de investeringsopgave uit de Perspectievennota 2027-2031.

In de Perspectievennota 2027-2031 is het kader voor het netto investeringsvolume voor 2027 vastgesteld op € 67,8 mln. Met de huidige inzichten wordt voor het begrotingsjaar 2027 een netto investeringsvolume van € 66,0 mln. geraamd. Deze daling is voornamelijk het gevolg van een geactualiseerd kasritme over de jaren binnen het programma Afvalwaterketen. De hoge uitgaven ontstaan omdat diverse grote projecten in de realisatiefase zitten. Een daarvan is het project '*Uitbreiding gistingscapaciteit Nieuwgraaf*'.

Onze opgave blijft omvangrijk. Met de ervaring van de afgelopen jaren en de trend die zich doorzet, staan we voor uitdagingen in onze opgave met stijgende investeringsvolumes. Om de realisatie in de voortdurende volatiele en onzekere marktsituatie tijdig en tegen de ingeschatte kosten af te ronden, moeten we creatief en voortvarend te werk gaan. Als we

afwijkingen in de opgave zien aankomen ten opzichte van de raming, zal dit tijdig worden gedeeld en bijgestuurd.

Investeringsvolume per programma *bedragen in € 1.000*

	Begroting 2026	BURAP 2026-2	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Veiligheid	18.620	21.573	21.406	25.893	58.465	70.862	52.223
Watersystemen	21.452	28.690	29.299	28.683	23.409	23.778	25.767
Afvalwaterketen	18.463	21.178	35.758	41.430	29.662	24.821	29.186
Vaarwegen	470	470	0	0	0	0	0
Saldo programma's bruto	**59.005**	**71.911**	**86.463**	**96.006**	**111.536**	**119.461**	**107.176**
Cofinanciering	-16.654	-21.218	-20.498	-28.845	-53.576	-61.283	-43.217
Investeringsvolume netto	**42.351**	**50.693**	**65.965**	**67.161**	**57.960**	**58.178**	**63.959**
PPN 2027-2031	***42.351***	***45.478***	**67.843**	***63.329***	***55.818***	***57.966***	***58.356***

2.1 De tarieven 2027 zijn het resultaat van hetgeen is vastgesteld bij de Perspectievennota 2027-2031 die voortvloeien uit de opgaven van het Waterbeheerprogramma 2022-2027.

Om de stijgende lasten te kunnen dekken, wordt uitgegaan van de belastinginkomsten-stijging zoals opgenomen in de Perspectievennota, inkomstenstijging van 4%. Voor de jaren daarna is rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van de belastinginkomsten met 3%. Door het toepassen van de Kostentoedelingsverordening 2026 leiden de inkomsten tot de nieuwe belastingtarieven voor 2027. De tarieven en de uitwerking daarvan in voorbeeldprofielen zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 van dit voorstel.

3.1 Met de meerjarenraming wordt inzicht gegeven in het financiële perspectief tot en met ramingsjaar 2031.

Aan de kennisname van de meerjarenraming 2028-2031 is geen besluitvorming verbonden. De meerjarenraming wordt gebruikt om te beoordelen hoe de financiële positie van het waterschap zich de komende jaren ontwikkelt en in hoeverre deze aansluit bij het vastgestelde beleid.

Kosten
N.v.t.

Kanttekeningen en risico's
N.v.t.

Juridische consequentie
N.v.t.

Participatie en communicatie
De begroting wordt, net als in voorgaande jaren, via een link op de website van het waterschap beschikbaar gesteld. Deze link wordt opgenomen bij de besluitenlijst en de vergaderstukken van de vergadering van het algemeen bestuur van 3 november 2026.

Na vaststelling worden de Begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2031 als download gepubliceerd op de website onder het onderwerp '**Waterschapsbelastingen**'.

Daarnaast worden de Begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2031 vóór 1 december 2026 toegezonden aan de provincies Gelderland (toezichthouder) en Overijssel.

Het waterschap stelt GBLT vóór 1 december 2026 in kennis van de belastingtarieven voor 2027.

Omdat voor inwoners met name de belastingtarieven relevant zijn, wordt het moment van vaststelling benut om zowel over de tarieven als over de begroting te communiceren. Dit gebeurt via een persbericht, een webbericht en sociale media.

Uitvoering
N.v.t.